

Bir fil bir tonluk yükü hortumuyla kolayca kaldırabilir. Ama siz hiç, bir sirke gidip bu dev yaratıkların sessizce küçük bir kazığa bağlandıklarını gördünüz mü? Bir fil küçük ve güçsüzken ağır bir zincirle hareketsiz bir demir kazığa bağlanır. Ne kadar çok zorlarsa zorlasın zinciri kıramayıp kazığı yerinden oynatamadığını keşfeder. Sonradan fil ne kadar büyük ve güçlü hale gelirse gelsin yerde yanı başında duran kazığı gördüğü sürece hareket edemeyeceğine inanmaya devam eder. Birçok akıllı yetişkin de sirkteki fil gibi davranır. Düşüncelere, hareketlere ve sonuçlara hapsolmuşlardır. Asla kendi koydukları sınırların ötesine geçemezler.

Ne yazık ki birçok kişi yaşamı olduğu gibi kabul eder ve potansiyeline ulaşamaz. Bu kişiler boş bir kavanozun içinde zıplayıp duran pireler gibidir. Bu durumu gözleyen kişi kavanozun pireyi içeride tutan bir kapağı olmadığını fark eder. Öyleyse bu pireler neden kavanozun dışına atlayıp özgürlüğe kavuşmazlar? Yanıt basittir. Deneyi yapan kişi ilk önce pireleri içine koyduğu kavanozun kapağını kapar. Pireler yükseğe sıçrar ve küçük kafalarını şiddetle kavanozun kapağına vururlar. Birkaç baş ağrısından sonra pireler o kadar yükseğe sıçramaktan vazgeçerler ve yeni buldukları rahatlığın keyfini sürerler. Artık kapak kaldırılabilir ve pireler içeride tutulabilir. Gerçek bir kapakla değil ama “Bu çok yüksek, artık yeter diyen” bir düşünce tarzıyla.

Bir deniz akvaryumunda vahşi bir “barracuda” balığı birden uskumrulara saldırmaya çalışır ama aradaki bölme buna engel olur. Burnunu defalarca çarptıktan sonra denemekten vazgeçer. Bir süre sonra aradaki bölme kaldırılır. Ama “barracuda” yalnızca bölmenin önceden durduğu yere kadar yüzer ve durur. Bölmenin hala orada olduğunu zanneder. Bu örnekteki gibi pek çok insan böyledir. Hayali bir engele ulaşana kadar ilerler; ama sonra kendi dayattıkları sınırlayıcı bir tutum yüzünden dururlar.